

XIII Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe
Sekcji Rehabilitacji Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku
Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

„Trudny pacjent” w rehabilitacji kardiologicznej

Ustroń
25–28 lutego 2009 roku

HONOROWY PATRONAT KONFERENCJI
DR JAN OLBRYCHT
POSEŁ DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Szanowni Państwo,

W niniejszej publikacji zamieszczono prezentacje naukowe członków Sekcji zgłoszone na kolejne doroczne święto polskiej rehabilitacji kardiologicznej — tradycyjne sympozjum w Ustroniu.

Nie jest to oczywiście cały dorobek Sekcji, która ubiegły 2008 rok może zaliczyć do najbardziej udanych. Grono naszych koleżanek i kolegów, członków Grupy Roboczej Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Układu Krążenia „POLKARD”, wykonało ogromną pracę, która zaowocowała trzema znaczącymi dokumentami dotyczącymi problematyki rehabilitacji kardiologicznej, przekazanymi Ministerstwu Zdrowia. Właśnie Sympozjum w Ustroniu będzie miejscem ich pierwszej publicznej prezentacji oraz dyskusji z przedstawicielami opiniotwórczych środowisk związanych z tą specjalnością.

„Ocena Stanu Rehabilitacji Kardiologicznej w Polsce w 2008 roku”, przygotowana przez zespół pod kierunkiem dr. M. Gałaszka i dr. Z. Eysymontta, wskazuje na istotny rozwój naszej specjalności w ostatnich latach, ale jedynie w zakresie rehabilitacji stacjonarnej. Zmniejszyła się natomiast dostępność rehabilitacji ambulatoryjnej, a formy rehabilitacji domowej istnieją jedynie w programach badawczych, z których jeden, realizowany przez zespół pod kierunkiem prof. R. Piotrowicza, będzie prezentowany na Sympozjum w części naukowej.

Profesor R. Piotrowicz w ramach programu „POLKARD” kierował ponadto grupą, która przygotowała unikalne w skali światowej propozycje modelu postępowania rehabilitacyjnego z pacjentami we wczesnym okresie po wystąpieniu objawów niewydolności serca. Jesteśmy przekonani, że będzie to inspiracją do podjęcia niezbędnych badań naukowych w tym zakresie, które pozwolą na zweryfikowanie skuteczności propozycji grupy roboczej.

Trzecim dokumentem związanym z programem „POLKARD” prezentowanym na Sympozjum będzie ambitna próba stworzenia realnego w warunkach organizacyjnych naszego kraju modelu kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej, edukacji pacjentów i personelu. To opracowanie powstało pod kierunkiem dr. J. Rybickiego i dr. K. Oleszczyka. Pragnę wyrazić nadzieję całego naszego środowiska, że propozycje zostaną przyjęte przez odpowiednie organy decyzyjne polskiego systemu opieki zdrowotnej.

Powyższe opracowania wykorzystano do przygotowania danych na temat polskiej rehabilitacji kardiologicznej dla Europejskiego Towarzystwa Prewencji i Rehabilitacji Kardiologicznej (EACPR). Ogromnym sukcesem zakończył się nasz udział w ubiegłorocznym kongresie EACPR w Paryżu. Okazało się, że największa liczba (ponad 40) prac przyjętych na ten kongres pochodziła z Polski. Także na dorocznym Europejskim Kongresie Kardiologii w Monachium po raz pierwszy w historii wśród 10 doniesień z zakresu rehabilitacji kardiologicznej, przedstawianych na sesjach plenarnych, jedynym krajem reprezentowanym przez dwie prace była Polska.

Najbliższe miesiące stawiają przed nami nowe wyzwania. Będzie je z pewnością bardzo trudno zrealizować wobec ciągłego niedofinansowania programów rehabilitacji kardiologicznej, a także w dobie ogólnoświatowego kryzysu finansowego.

Potrzebą chwili jest skonsolidowanie całego środowiska kardiologicznego, wzorem struktur europejskich, zajmującego się zarówno prewencją, jak i rehabilitacją. Ostatnie miesiące przyniosły w tej dziedzinie nasilenie współpracy między Sekcją Rehabilitacji Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku a Sekcją Prewencji i Epidemiologii. Efektem tego była bardzo udana wspólna sesja na Kongresie PTK w Poznaniu, a także uczestnictwo Prezydium i przedstawicieli bratniej Sekcji w naszym Sympozjum. Tradycyjnie w Ustroniu gościmy także czołowych przedstawicieli Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny, jak również, po raz pierwszy, Sekcji Kardiologii Sportowej.

Dalsze cele to z pewnością próba stworzenia wspólnej reprezentacji dającej gwarancję jak najlepszego sprostania wyzwaniom, jakie staną przed nami w najbliższym czasie. Te wyzwania to przede wszystkim konieczność przeorientowania całego systemu opieki zdrowotnej w stronę znaczniejszego wspierania inicjatyw służących utrzymaniu zdrowia, a nie tylko mnożeniu kosztownych procedur obejmujących głównie leczenie kolejnych nawrotów choroby. Osiągnęliśmy w Polsce ogromny sukces w leczeniu ostrych zespołów wieńcowych, obniżając istotnie wczesną umieralność. Zwiększyliśmy także liczbę operacji kardiologicznych, wszczepianych stymulatorów i defibrylatorów, osiągnęliśmy znaczne sukcesy w dziedzinie wdrożenia nowoczesnych metod farmakoterapii. Teraz czas najwyższy na zdecydowane działania w dziedzinie profilaktyki i rehabilitacji.

Prof. dr hab. n. med. Piotr Dylewicz
Przewodniczący Sekcji Rehabilitacji
Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku
Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

KOMITET NAUKOWY

Dr hab. med. prof. nadzw. Stanisław Bakula — przewodniczący

Prof. dr hab. med. Piotr Dylewicz

Prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz

Dr n. med. Michał Gałaszek

Dr n. med. Dominika Zielińska

KOMITET ORGANIZACYJNY

Dr n. med. Michał Gałaszek — przewodniczący

Dr n. med. Zbigniew Eysymontt

Dr n. med. Krzysztof Mazurek

Dr n. med. Dominika Zielińska

SPONSORZY

ZUS

Medical Diagnostic Systems

Sanofi-Aventis

Solvay

Adamed

Polfa Warszawa

Servier

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

Środa 25.02.2009 r.

15.00–16.30 FIZJOLOGIA WYSIŁKU FIZYCZNEGO PODSTAWĄ TRENINGU W REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ

Przewodniczą: dr hab. med. prof. nadzw. Anna Jegier
dr hab. med. prof. nadzw. Artur Mamcarz

Zdolność człowieka do wykonywania wysiłków fizycznych
dr hab. med. prof. nadzw. Anna Jegier

Wydolność aerobowa i anaerobowa a wiek
prof. dr hab. med. Tomasz Kostka

Zmęczenie i przetrenowanie — aktualne poglądy
dr med. Zbigniew Szyguła

Czy z wadą serca można uprawiać sport?
dr hab. med. prof. nadzw. Artur Mamcarz, dr n. med. Wojciech Braksator,
prof. dr hab. med. Piotr Hoffman

16.30–17.00 P r z e r w a

17.00–18.30 ZABURZENIA WENTYLACJI W NIEWYDOLNOŚCI SERCA

Przewodniczą: prof. dr hab. med. Romuald Ochotny
dr hab. med. Ewa Straburzyńska-Migaj

Zespół bezdechu śródsewnego — wpływ na układ sercowo-naczyniowy
prof. dr hab. med. Romuald Ochotny

Zespół bezdechu śródsewnego — diagnostyka i postępowanie
dr n. med. Szczepan Cofta

Wzmocniona wentylacja wysiłkowa, patogeneza i postępowanie
dr hab. n. med. Ewa Jankowska

Miejsce wskaźników wentylacji w ocenie chorego z przewlekłą niewydolnością serca i kwalifikacji do przeszczepu serca
dr hab. med. Ewa Straburzyńska-Migaj

18.30–20.00 P r z e r w a

20.00 KOKTAJL POWITALNY W HOTELU WILGA

Czwartek 26.02.2009 r.

9.00–12.00 WARSZTATY Z ERGOSPIROMETRII SPONSOROWANE PRZEZ FIRME CORTEX BIOPHYSICS GMBH I MEDICAL DIAGNOSTIC SYSTEMS SP. Z Ń.O.

Przewodniczą: dr n. med. Dominika Zielińska, dr n. med. Sebastian Szmit

Zasady wykonywania badania, wskazania do badania i interpretacja wyników
dr n. med. Dominika Zielińska

Ciekawe przypadki kliniczne
dr n. med. Sebastian Szmit

12.00–12.15 P r z e r w a

12.15–14.00 WARSZTATY Z PRÓB WYSIŁKOWYCH DLA POCZĄTKUJĄCYCH (W TYM DLA TECHNIKÓW, PIEŁĘGNIAREK I MGR FIZJOTERAPII)

Przewodniczą: dr hab. n. med. Rafał Baranowski, dr n.k.f. Barbara Wasilewska

Warsztaty interaktywne z udziałem uczestników z zastosowaniem systemu do głosowania. Poruszane problemy:

Skierowanie na badanie wysiłkowe — jakie informacje powinno zawierać

Kiedy nie wykonywać badania pomimo skierowania

Prawidłowe podłączenie i jakość zapisu EKG

Kiedy kontynuować a kiedy zakończyć badanie
— dyskusja na przykładach klinicznych, w tym na zapisach EKG

14.00–15.00 P r z e r w a

15.00–17.00 TRUDNY CHORY W REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ

Przewodniczą: prof. dr hab. med. Stanisław Rudnicki
prof. dr hab. med. Piotr Dylewicz
dr n. med. Jerzy Rybicki

Pacjent z POChP — punkt widzenia fizjoterapeuty
dr hab. med. Krystyna Rożek-Piechura

Pacjent z POChP — punkt widzenia lekarza
prof. dr hab. med. Dariusz Ziara

Pacjent z przewlekłą niewydolnością nerek
dr hab. med. prof. nadzw. Stanisław Bakula

Kompleksowa rehabilitacja kardiologiczna w wielospecjalistycznej opiece nad dorastającym pacjentem z wrodzoną wadą serca — oczekiwania kardiochirurga
dr n. med. Ireneusz Haponiuk

Pacjent z cukrzycą
prof. dr hab. med. Janusz Gumprecht

Pacjent z tachykardią
dr hab. med. prof. nadzw. Artur Mamcarz

17.00–17.15 P r z e r w a

17.15–18.15 WYBORY DO ZARZĄDU SEKCJI REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ I FIZJOLOGII WYSIŁKU FIZYCZNEGO PTK

20.00 SPOTKANIE TOWARZYSKIE W CHACIE ZBÓJNICKIEJ NA GÓRZE RÓWNICA

Piątek 27.02.2009 r.

9.00–11.15 PODSUMOWANIE PROGRAMÓW POLKARD W ZAKRESIE REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ

Przewodniczą: prof. dr hab. med. Grzegorz Opolski
prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz
dr n. med. Tomasz Zdrojewski

Bieżące zagadnienia dotyczące realizacji programu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS ze szczególnym uwzględnieniem programów pilotażowych
dr n. med. Jadwiga Kawwa

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS w systemie stacjonarnym i ambulatoryjnym pacjentów po OZW
dr n. med. Bożena Wierzyńska, dr n. med. Jadwiga Kawwa

Krajowa mapa zapotrzebowania na rehabilitację kardiologiczną na poziomie województwa i powiatu. Ocena stanu rehabilitacji kardiologicznej w Polsce w 2008 roku
dr n. med. Michał Gałaszek, dr n. med. Zbigniew Eysymontt

Model organizacji kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej, edukacji pacjentów i personelu oraz wstępne analizy ekonomiczne
dr n. med. Jerzy Rybicki, dr n. med. Krystian Oleszczyk

Wczesna rehabilitacja pacjentów w okresie niestabilnej niewydolności serca
prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz

Okrągły stół — dyskusja
prof. dr hab. med. Grzegorz Opolski, prof. dr hab. med. Marian Zembala,
dr n. med. Tomasz Zdrojewski, prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz,
dr hab. med. prof. nadzw. Zbigniew Śliwiński, prof. dr hab. med. Stanisław Rudnicki,
prof. dr hab. med. Piotr Dylewicz

11.15–11.30 P r z e r w a

11.30–12.30 REHABILITACJA KARDIOLOGICZNA (AMBULATORYJNO-DOMOWA)

Przewodniczą: prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz
prof. dr hab. med. Piotr Dylewicz

Założenia hybrydowej rehabilitacji kardiologicznej
prof. dr hab. med. Ryszard Piotrowicz

Programowanie treningów domowych
dr Ewa Piotrowicz

Bezpieczeństwo prowadzenia treningów w warunkach domowych
dr n.k.f. Barbara Wasilewska

Wyniki rehabilitacji hybrydowej
dr n. med. Iwona Korzeniowska-Kubacka

12.30–12.45 P r z e r w a

**12.45–14.45 AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA W PROGRAMACH PREWENCJI
CHORÓB NACZYNIOWO-SERCOWYCH**

Przewodniczą: dr n. med. Tomasz Zdrojewski
dr n. med. Zbigniew Eysymontt

Aktywność fizyczna a umieralność w badaniach epidemiologicznych
dr Roman Topór-Mądry

Aktywność fizyczna w zapobieganiu i leczeniu otyłości
prof. dr hab. med. Wojciech Drygas, dr n. med. Magdalena Kwaśniewska,
dr n. med. Joanna Ruszkowska, mgr Karolina Kucharczyk

**Doświadczenia własne w zakresie prowadzenia programu edukacji zdrowotnej
w szpitalu rehabilitacyjnym**
mgr Alicja Kielczewska

**Doświadczenia własne w zakresie prowadzenia programu edukacji
i rehabilitacji kardiologicznej w ramach projektu EUROACTION**
mgr Renata Wolfshaut

Założenia programu interwencji
prof. dr hab. med. Andrzej Pająk

Podsumowanie
dr n. med. Tomasz Zdrojewski

14.45–15.00 P r z e r w a

15.00–18.00 ZAJĘCIA W TERENIE — NARTY, *NORDIC WALKING*

20.00 SPOTKANIE TOWARZYSKIE W CHACIE DRWAŁA W HOTELU WILGA

Sobota 28.02.2009 r.

9.00–10.45 SESJA PLAKATOWA

Przewodniczą: dr hab. med. prof. nadzw. Stanisław Bakula
dr n.k.f. Ewa Rydzewska
dr n.w.f. Grażyna Dąbrowska
dr n. med. Michał Gałaszek

10.45–11.00 P r z e r w a

11.00–12.00 PREZENTACJA OŚRODKÓW REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ W POLSCE

Przewodniczą: dr n. med. Zbigniew Eysymontt
dr n. med. Krzysztof Mazurek

Prezentacja Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji „REPTY”
dr n. med. Krystian Oleszczyk, dr n. med. Jerzy Rybicki

12.00–12.30 P r z e r w a

12.30–14.00 PSYCHOLOGICZNE REGULACJE PROCESÓW ZDROWOTNYCH PACJENTÓW PO ZAWALE SERCA

Przewodniczą: prof. dr hab. med. Jan Tylka
dr n. med. Dominika Zielińska

**Próba identyfikacji czynników życia psychicznego mających znaczenie
dla skuteczności rehabilitacji kardiologicznej**
prof. dr hab. med. Jan Tylka

**Osobowościowe i behawioralne korelaty przystosowania mężczyzn
do choroby niedokrwiennej serca**
dr med. Anita Bajcar

Podmiotowe i społeczne determinanty troski o siebie osób po zawałach serca
dr med. Maciej Wilski

Radzenie sobie u osób po zawale serca — dynamika zmian w czasie
dr n. med. Aleksandra Kroemeke